

Всеукраїнська науково-практична конференція “Антибіотикорезистентність та шляхи її подолання”

30-31 травня 2012 р. у Сумському державному університеті відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція “Антибіотикорезистентність та шляхи її подолання”.

Така тематика вибрана не випадково. Антибіотикорезистентність основних збудників інфекційних захворювань є найактуальнішою проблемою сучасної медицини. Швидкість, з якою формується і поширюється стійкість мікроорганізмів до антибактеріальних препаратів, вражає. Препарати, які ще декілька років тому були ефективними, сьогодні втрачають свої позиції і їх використання значно обмежується. Згідно даних ВООЗ, швидке зростання стійкості мікроорганізмів до антибіотиків загрожує основам охорони здоров'я, досягнутим медичною наукою протягом останніх 50 років.

Конференція була організована Сумським державним університетом, Асоціацією інфекціоністів Сумщини за участі УОЗ Сумської облдержадміністрації та СОКІЛ ім. З.Й. Красовицького.

У форумі прийняли участь понад 200 фахівців різних спеціальностей (інфекціоністи, хірурги, акушери-гінекологи, анестезіологи, терапевти, педіатри, лікарі загальної практики-сімейної медицини, організатори охорони здоров'я, спеціалісти профілактичної медицини, викладачі вищої медичної школи і медичних училищ та ін.), що представили не тільки нашу область, а й інші регіони України.

З вітальним словом та побажанням плідної роботи до учасників форуму звернувся голова Асоціації інфекціоністів Сумщини, завідувач кафедри інфекційних хвороб Сумського державного університету, д. мед. н., професор М.Д. Чемич, який зазначив, що проблему антибіотикорезистентності необхідно вирішувати в тісному взаємозв'язку інфекційної служби з науковцями Сумщини та фахівцями санітарно-епідеміологічних установ. Спільні зусилля цих служб спрямовані на профілактику інфекційних захворювань, попередження інвалідності населення, забезпечення відповідного рівня надання спеціалізованої медичної допомоги, укріплення кадрового потенціалу, підвищення рівня знань медичних працівників області. Наслідком такої взаємодії є ряд позитивних зрушень, які відмічаються в регіоні протягом останнього часу. Узгоджені дії

обласної інфекційної клінічної лікарні як головного закладу інфекційної служби області та органів влади дали позитивні результати, що підтверджуються виконанням запланованих пріоритетів розвитку служби.

У доповіді “Сучасні підходи до антибактеріальної терапії” професор М.Д. Чемич зробив акцент на адекватності вибору стартової антибіотикотерапії та її корекції за антибіотикограмою. Було зазначено про недоцільність застосування антибіотиків при вірусних захворюваннях, використання антибіотикопрофілактики, призначення без показань протигрибкових препаратів. Все це, безумовно, призводить до формування антибіотикорезистентності мікробної флори.

Головний лікар обласної інфекційної клінічної лікарні ім. З.Й. Красовицького, к. мед. н., доцент А.О. Сніцарь зупинився на основних механізмах розвитку та поширення антибіотикорезистентності. Доповідач акцентував увагу на необхідності комплексного підходу до вирішення проблеми антибіотикорезистентності, що включає обов’язковий систематичний моніторинг стану стійкості мікроорганізмів до антибіотиків, освітні програми для лікарів щодо запобігання невиправданого використання антибіотиків як основного фактору, який провокує поширення стійкості мікроорганізмів до антибактеріальних засобів.

Безперечно, цікавою для слухачів стала доповідь директора Українського медичного центру інтенсивної терапії сепсису, к. мед. н., доцента Л.А. Харченка, який зупинився на сучасних принципах вибору антибіотиків при сепсисі.

Асистент кафедри інфекційних хвороб, к. мед. н. Н.Г. Малиш виступила з доповіддю “Динаміка видового складу та антибіотикорезистентності умовно патогенних мікроорганізмів, збудників інфекційних захворювань у дітей”. Вона наголосила, що, за даними моніторингу, найвищий рівень резистентності умовно патогенні мікроорганізми мають відносно цефалоспоринів, низький до левоміцетину, найвища чутливість спостерігається до меронему та офлоксацину.

Змістовною була доповідь проф., д. мед. н. М.Д. Чемича, присвячена зменшенню негативного впливу антибактеріальної терапії на печінку з використанням сучасних патогенетичних середників (ентеросорбента Атоксілу, пробіотиків Лакто і Ротабіотика, гепатопротектора Холудексана).

Доцент кафедри педіатрії післядипломної освіти Т.П. Бинда зупинилась на клінічних особливостях перебігу та сучасних підходах до терапії інфекційних хвороб у дітей з використанням антибактеріальних препаратів. Вона підкреслила, що відсутність класичного симптомокомплексу захворювання у частини пацієнтів потребує застосування специфічного обстеження для підтвердження діагнозу та обґрунтувала доцільність включення антибактеріальних препаратів до схеми лікування.

Завідувач епідеміологічним відділом обласної санітарно-епідеміологічної станції В.В. Тищенко ознайомила учасників зібрання з результатами моніторингу резистентності мікроорганізмів у лікувально-профілактичних закладах регіону за даними самоконтролю.

Доповідь обласного інфекціоніста І.О. Троцької була присвячена ролі районних інфекціоністів в організації роботи служби на сучасному етапі реформування галузі.

Низка доповідей стосувалась раціонального призначення у клінічній практиці сучасних лікарських засобів, зокрема антибактеріальних препаратів та пробіотиків.

Працювала і секція молодих вчених, на якій було представлено понад 10 доповідей, у тому числі аспірантів кафедри інфекційних хвороб СумДУ, Харківського НМУ, Вінницького НМУ, Буковинського МУ. Так, К.С. Полов'ян надала інформацію щодо клінічних та епідеміологічних особливостей гострих кишкових інфекцій на сучасному етапі, А.І. Піддубна - про динаміку показників ендогенної інтоксикації у пацієнтів з коінфекцією ВІЛ/туберкульоз.

Значна кількість доповідей торкалась різноманітних аспектів антибіотикорезистентності.

Доповідачами висловлювалась стурбованість щодо стану проблеми антибіотикорезистентності мікроорганізмів. Учасники форуму прийшли до висновку, що контроль та зменшення рівня резистентності можливі лише за умови комплексного підходу до вирішення питання, який включає:

1 - освітні програми для лікарів;

2 - використання актуальних антибактеріальних препаратів в адекватних дозах;

3 - моніторинг резистентності мікроорганізмів у межах країни, регіону, лікувального закладу і, бажано, відділення;

4 - державні програми, спрямовані на попередження поширення і контроль резистентності;

5 - протоколи використання антибактеріальних препаратів, що базуються на місцевих даних про резистентність мікроорганізмів, а не на гіпотетичному переносі даних, отриманих в інших країнах;

6 - обмеження безрецептурного продажу антибактеріальних препаратів;

7 - застосування деескалаційної антибіотикотерапії в стаціонарі;

8 - застосування послідовної (ступінчатої) антибіотикотерапії в стаціонарі;

9 - пріоритет внутрішньовенного введення антибактеріальних препаратів в умовах стаціонару, що дозволяє повністю контролювати процес лікування, чим забезпечується профілактика виникнення резистентності.

Спеціалісти, які брали участь у конференції, отримали цінний досвід. Окрім надзвичайно великої кількості інформації щодо сучасного стану проблеми, учасники зібрання мали змогу безпосередньо поспілкуватись з колегами та обмінятись досвідом.

До конференції були надруковані матеріали. Учасники зібрання одержали пакет документів та сертифікат.

Для впровадження в практику лікувально-профілактичних закладів конференцією прийнято рішення.

Рішення

Всеукраїнської науково-практичної конференції **«Антибіотикорезистентність та шляхи її подолання»**

1. Розробити програму, спрямовану на попередження поширення і контроль резистентності.
2. Провести в ЛПЗ конференції з питань антибіотикорезистентності для лікарів усіх спеціальностей.
3. Впровадити в ЛПЗ обов'язковий збір антибактеріального анамнезу у всіх хворих, що звернулись за медичною допомогою.
4. Забезпечити використання найбільш адекватних антибактеріальних препаратів в адекватних дозах у відповідності до клінічних протоколів.
5. Широко впроваджувати застосування сучасних підходів до антибактеріальної терапії

(послідовна, ескалаційна та деескалаційна терапія тощо).

6. Здійснювати моніторинг резистентності мікроорганізмів у всіх ЛПЗ з наступною розробкою локальних протоколів використання антибактеріальних препаратів.

7. Вимагати обмеження аж до заборони безрецептурного продажу антибактеріальних препаратів.

8. При призначенні антибактеріальної терапії обов'язково використовувати сучасні патогенетичні середники, що зменшують її негативний вплив (ентеросорбенти, пробіотики, гепатопротектори).

9. У червні 2013 року провести Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Інфекційні хвороби в практиці лікаря-інтерніста: сучасні аспекти».

Матеріали конференції розміщені на сайті [Асоціації інфекціоністів Сумщини](#)